

ASIELCENTRUM ABDIJSCHOOL

Midden de tragiek van de vluchtelingenproblematiek is het bedroevend om te merken hoe de beleidsverantwoordelijken in Dendermonde cavalier seul spelen en een historische kans gemist hebben om een maatschappelijk draagvlak te creëren voor een problematiek die het niveau van de lokale politieke partijen overschrijdt maar integendeel het hele sociale weefsel van de stad aanbelangt.

Dit is overduidelijk gebeurd in dit dossier. Dat er tot nog toe geen debat werd gevoerd in de gemeenteraad noch in de OCMW-raad is bovendien des te opmerkelijker omdat onze stad als lokaal bestuur al vele jaren haar verantwoordelijkheid opneemt als het gaat om de opvang en het verblijf van vluchtelingen in onze stad. Het college had bijgevolg het gesprek met open vizier kunnen aangaan. Bovendien werd vooraf ook het gesprek niet aangegaan met het middenveld, de middenstand, de bewoners, de scholen, de verenigingen en de adviesraden van de stad. Op de nieuwjaarsreceptie worden de vrijwillige medewerkers in die adviesraden wel elk jaar geprezen om hun inzet en om de waarde van hun adviezen, maar in de praktijk worden ook zij in dit dossier voorbijgegaan.

Van de vele vluchtelingen uit oorlogsgebieden zijn er ook heel wat in ons land aanbeland en voor onze fractie is het niet meer dan normaal dat iedere stad of gemeente zijn deel van last draagt inzake opvang en begeleiding van mensen die op vlucht zijn voor allerlei vormen van geweld.

Terecht dus dat de stad Dendermonde haar verantwoordelijkheid niet uit de weg wil gaan en wel degelijk hulp wil bieden aan mensen in nood maar de wijze waarop dit dossier behandeld werd en wordt heeft in onze stad aanleiding gegeven tot heel wat commotie. Een dossier dat een mooi verhaal had kunnen zijn, werd totaal verkeerd aangepakt en zorgt nu voor heel wat

heisa en tweespalt. De oorzaak? Een college met een totaal gebrek aan transparantie, overleg en communicatie.

In de media krijg je van overal, zowel in binnen- als buitenland, verhalen van steden waar de opvang van vluchtelingen maatschappelijk gedragen wordt en telkens opnieuw wordt daarbij beklemtoond dat dit maatschappelijk draagvlak werd gecreëerd door voorafgaand overleg, door communicatie en door transparantie.

En wat kregen we in Dendermonde? Niets, geen letter op de OCMW-raad van 20 oktober en tijdens de gemeenteraad van 21 oktober een schepen die zich na een vraag van een van de raadsleden verspreekt en zegt dat er in de Abdijschool op de Oude Vest een opvangcentrum zou komen voor vluchtelingen. Hij had dat duidelijk niet mogen zeggen want hij voegde er nog aan toe : "Men heeft mij gevraagd om te zwijgen, wel dan zwijg ik" . Van transparantie gesproken.

Nogal duidelijk dat raadsleden van de oppositie én van een van de meerderheidspartijen er niet bepaald vrolijk van werden dat het college het niet nodig vond om van bij de aanvang over dergelijk gevoelige materie te communiceren. Voor de meerderheid geldt duidelijk : "Zwijgen is goud. Hoe minder de raadsleden weten, hoe beter."

Het is ondertussen wel heel duidelijk dat de stad zelf aan Fedasil het voorstel heeft gedaan om een opvangcentrum op het grondgebied van onze stad in te richten. Dat werd bevestigd door zowel het kabinet van staatssecretaris Francken als door gedeputeerde Hilde Bruggeman.

En toen dit gegeven in de openbaarheid kwam, zeiden burgemeester en OCMW-voorzitter in de media – ik citeer - : "We zijn er klaar voor". Waarop de burgemeester eraan toevoegde "we zullen nu onze netwerken consulteren". Het lijkt mij in elk geval logischer – ook gezien de ervaringen in andere steden en gemeenten – dat een eerste overlegronde reeds bij voorbaat wordt georganiseerd zodat er meer basisinformatie aanwezig is vooraleer de volgende stap te zetten. En de OCMW-voorzitter voegde er nog aan toe : "De inbreng van de stad en het OCMW zal bijna nihil zijn". Geen mens die dit gelooft natuurlijk. De impact op de stad Dendermonde zal integendeel bijzonder groot zijn. Voor alle duidelijkheid : op zichzelf is dat niet erg; het is alleen beter, veel beter om dit van bij het begin te communiceren. De verantwoordelijken hebben behoorlijk lichtzinnig

gehandeld, de zaak totaal onderschat en onvoldoende stilgestaan bij de impact op de leefbaarheid en de draagkracht van de stad en de wijk waar het asielcentrum gevestigd wordt.

Door het gebrek aan communicatie ontstonden al vlug allerlei facebook-groepen waardoor de situatie duidelijk nog gepolariseerd werd. Ook hier wil ik duidelijk zijn : N-VA distantieert zich met klem van al diegenen die hardvochtige standpunten hebben ingenomen tegenover mensen die op de vlucht zijn. Maar het hele debat werd ook niet positief beïnvloed door schepenen die wild om zich heen schoten en iedereen die bemerkingen had bij het project onmiddellijk als racistisch bestempelden. Enige nuance zou ook hier veel goed gedaan hebben en de polarisatie wat ingeperkt.

Het college heeft dus niet overlegd met gemeenteraad, met OCMW-raad of het middenveld maar samen met een aantal vrijwilligers hebben de schepenen Tas en Verwaeren een eigen "vereniging" opgericht; op die manier ging men voorbij aan de normaal voorziene overlegorganen. Op het verslag van de eerste vergadering van 'Dendermonde Helpt' (op 9 september) stonden al leden van het schepencollege vermeld in hun functie van schepenen. Waren zij ertoe gemandateerd om het schepencollege te vertegenwoordigen op een bijeenkomst van een toen nog niet eens geregistreerde vzw?

Dit laat bij mij en mijn fractie een wrange nasmaak. Het bestuur volgt een groep vrijwilligers in zijn besluitvorming maar overlegt niet met de gemeenteraad of het middenveld. Dit komt in elk geval over als democratische normvervaging. Wij gaan ervan uit dat je met gerichte informatie allicht veel meer had kunnen bereiken bij de inwoners van de stad.

De schepenen van Sociale Zaken had in deze zaak een voortrekkersrol kunnen spelen, een spreekbuis bij uitstek zijn om de organisatie en de communicatie omtrent de asielopvang in goede banen te leiden. We zagen echter enkel een gebrek aan realiteitszin van iemand die constant achter de feiten aan holde. Maar vooral de burgemeester diende de coördinatie in handen te nemen, maar hij bleef buiten beeld tot het onheil was geschied, tot de stad – bij gebrek aan correcte informatie – verdeeld was geraakt en er volop discussies werden gevoerd die voorbijgingen aan de essentie, vluchtelingen opvangen in de stad.

Correct omgaan met informatie en daar duidelijk over communiceren in dit zeer gevoelige dossier had getuigd van een daadkrachtig beleid. In plaats daarvan heeft men geprobeerd om de publieke opinie iets wijs te maken. Laat ons daarbij hopen dat het college vooral niet met een beschuldigende vinger in onze richting zou wijzen als zouden wij als kritische raadsleden verantwoordelijk zijn voor de ontstane commotie en reacties binnen onze stad. Als leden van de oppositie is het onze plicht om kritische vragen te stellen wanneer zaken onduidelijk zijn of dreigen te ontsporen.

In eerste instantie wil ik dan ook volgende vragen aan het college voorleggen:

- 1. Hoe is de communicatie verlopen tussen het college en de overheid?**
- 2. Waarom werd er ter zake geen overleg georganiseerd met de gemeenteraad noch met de OCMW-raad of adviesraden?**

Vervolgens wil ik het hebben over de inhoud zelf van het dossier.

Staatssecretaris voor Asiel en Migratie Theo Francken vroeg de lokale besturen om een extra inspanning te doen voor het verhogen van de opvangcapaciteit. Bij deze uitbreiding van de lokale opvangcapaciteit moest er uiteraard rekening gehouden worden met de lokale draagkracht. "Doen wat kan" was het paradigma. En – zoals ik daarnet al stelde – onze stad deed vóór deze crisis al behoorlijk wat in de opvang van vluchtelingen, met name via de organisatie van Lokale Opvanginitiatieven waarbij asielzoekers beperkte materiële hulp ontvangen : huisvesting, voeding, sociale begeleiding, toegang tot juridische hulp en medische zorgen.

Voor het bepalen van de draagkracht van de lokale gemeenschap is onder andere de socio-economische samenstelling van de bevolking belangrijk. Het is dan ook van groot belang om een evenwicht te vinden tussen bijkomende opvang of opvang in een collectieve structuur zoals hier een asielcentrum. Vandaar de volgende vragen:

- 3. Op welke basis werd een aanbod gedaan aan Fedasil? Op welke basis werd gekozen voor de Abdijsschool? Werd er een voorafgaand onderzoek uitgevoerd?**

- 4. Bekijkt de stad mogelijkheden om het aantal plaatsen in de LOI's uit te breiden? Zo ja, gaat er hiervoor nu wel eerst een draagvlak gecreëerd worden?**
- 5. Op welke wijze werd het hele project voorbereid?**

Bij de vluchtelingen die naar Dendermonde komen zullen er veel niet-begeleide minderjarigen zijn, jonge adolescenten die volledig moeten begeleid en ondersteund worden in hun dagelijkse leven. Burgemeester en schepenen, ik hoor het u graag zeggen : "Het OCMW en de stad gaan daar allemaal niets moeten voor doen. Alles wordt geregeld door de diensten van Fedasil die een hele batterij personeel rekruteert via de VDAB. De inbreng van stad en OCMW is nihil."

Totaal onjuist ! De diensten van het OCMW zullen actief ingeschakeld moeten worden in tal van processen en de werkdruk voor de huidige personeelsleden zal aanzienlijk toenemen.

In de beginfase is het Fedasil (het federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers) inderdaad bevoegd voor de eerste opvang en oriëntatie van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. In een volgende fase echter, na de erkenning, stromen deze minderjarigen vanaf 16 jaar door naar een Lokaal Opvanginitiatief van het OCMW. Hier genieten ze meer vrijheid, maar krijgen ze toch de nodige begeleiding. Als een minderjarige asielzoeker voor zijn 18de erkend wordt, heeft hij tevens recht op financiële steun van het OCMW. Concreet voor het personeel van het OCMW betekent dit dus dat ze deze dossiers moeten opstarten, onderzoeken en opvolgen.

Tevens kunnen ascendanten van de niet-begeleide minderjarige vluchtelingen moeiteloos in het kader van gezinshereniging naar België en dus naar Dendermonde komen, wat alweer gevolgen heeft voor de werklust van het OCMW-personeel.

Ook voor de stad heeft dit gevolgen, want zoals alle minderjarigen gaan ook minderjarige asielzoekers naar school. Nieuwkomers komen meestal eerst terecht in een onthaalklas, waar ze onze taal leren en klaargestoomd worden voor het normale onderwijs. Daarna gaan ze naar een gewone klas die past bij hun studieniveau. Maar ... Dendermonde is een LOP-gemeente zonder onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers en met officiële beperkingen in

specifieke studiegebieden. Daar kunnen dus geen leerlingen meer worden ingeschreven voor het lopende schooljaar.

Daarom ook een paar vragen voor de schepen van onderwijs:

- 6. Wie staat in voor de contacten met scholen, de spreiding van het leerlingen en hun persoonlijke onderwijskeuzes, enz...?**
- 7. Bestaan er mogelijkheden om in Dendermonde OKAN-klassen in te richten en zo ja, op welke termijn? Zijn er in dit verband al afspraken gemaakt met het OKAN-aanbod in Aalst, Sint-Niklaas, Lokeren of Mechelen? Hoe zullen die niet-begeleide jongeren daar raken?**
- 8. Is er in het kader van de LOP-reglementering al overleg gepleegd over waar leerlingen bij weigering van een school omwille van inschrijfbependingen toch de lessen kunnen volgen?**

De dienst maatschappelijk werk is nu al overbevraagd en de personeelsleden kampen nu al met een zeer hoge werkdruk. Het is onze taak daarop te wijzen en niet blind te zijn voor de uitdagingen die dit dossier met zich meebrengt.

En ook nog dit : inzake beschermingsgraad wordt volgens de VVSG in een dergelijk traject circa 70 % geregulariseerd, in ons geval zou het dan gaan om ongeveer 100 personen. Concreet betekent dit dat de tijdelijke opvang van deze minderjarigen wel van behoorlijk lange duur zou kunnen zijn. Daarbij vallen deze minderjarigen – ook financieel - ten laste van het OCMW van de gemeente waar ze zich bevinden.

Al deze minderjarigen moeten bovendien tot hun meerderjarigheid ook een voogd worden toegewezen. Ik stel mij hierbij de vraag naar de werklust en de planning van de voogdijcel.

Om als raadsleden zo volledig mogelijk ingelicht te zijn dan ook nog volgende vragen :

- 9. Wat is de timing voor de volgende weken en maanden?**

- 10. Wat is de impact van dit dossier op de financiën van stad en OCMW?**
- 11. Wat is de impact op de taakbelasting van het OCMW- en stadspersoneel?**
- 12. Wat is het globale plan van aanpak?**
- 13. Welke maatregelen werden reeds genomen voor het vervolgtraject? Ik denk hierbij in het bijzonder aan leeflonen, schoolloopbanen, huisvesting, ...**
- 14. Op welke wijze is het project ingebed in een gecoördineerd en geïntegreerd inburgeringsbeleid van de stad? Kan de gemeenteraad een overzicht krijgen van dit geïntegreerd inburgeringsbeleidsplan?**

Walter Deygers, fractieleider gemeenteraad
Paul Van Marcke, fractieleider OCMW-raad